

РЕШЕНИЕ

№ 2066

гр. София, 27.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдиян
Десислава Алексиева

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Десислава Алексиева Въззивно гражданско дело № 20211100514056 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 20167667/04.08.2021 г., постановено по гр. дело № 58493/20 20 г. по описа на СРС, ГО, 29 с-в е отхвърлен предявения от ЗАД „А.“, ЕИК **** срещу ЗД „Б.и.“ АД, ЕИК **** иск на основание чл. 213 КЗ/отм./, вр. §22 от ПЗР на КЗ за заплащане на сумата от **455,74 лева**, остатък от застрахователно обезщетение по полица № ***** за причинени щети по автобус „Сетра“ с рег. № **** в резултат на ПТП, настъпило в Унгария на 31.05.2015 г. по вина на водач , чиято гражданска отговорност е била застрахована при ответното дружество, както и с правно основание по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата в размер на 135,69 лева, мораторна лихва върху главницата за периода от 25.11.2017 г. до 25.11.2020 г.

С решението е осъден ЗАД „А.“ на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК да заплати ЗД „Б.и.“ АД сумата от 300 лева разноски по делото.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищеца ЗАД „А.“. Жалбоподателят счита, че първоинстанционното решение е неправилно. Въпреки, че правилно е установил от фактическа страна делото и е стигнал до извод, че искът е основателен в претендирания размер, неправилно е приел, че вземането е погасено по давност. Излага доводи, че в случая не е съобразен Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г., съгласно който срокът е бил спрян от 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г. Отправя искане за отмяна на решението. Претендира направените по делото разноски.

В срока за отговор на въззивната жалба е постъпил такъв от ЗД „Б.и.“ АД, с който се взема становище, че въззивната жалба е неоснователна, с твърдение, че давността е изтекла на 31.05.2020 г.

Софийският градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. По доводите във въззивната жалба, настоящият състав намира следното:

Встъпването в правата на увреден от страна на застраховател, който го е обезщетил в изпълнение на поети с договор за имуществено застраховане задължения, срещу застрахователя на гражданската отговорност на деликвента /чл. 213, ал. 1 КЗ - отм. / се обуславя от установяването на три групи факти: 1/ наличие на валиден договор за имуществено застраховане с увредения и плащането по него на обезщетение за настъпили вреди; 2/ възникнали права на увредения срещу причинителя на вредите на основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД - т.е., че вредите са причинени от деликвента, с негово виновно и противоправно поведение и 3/ наличие към момента на настъпване на ПТП на сключен валиден договор за застраховка "гражданска отговорност" между деликвента и ответника.

Установено е по делото, от представените писмени доказателства, че между ищеца и „Руем турс“ ООД е бил сключен валиден договор за имуществено застраховка „Каско“, клауза "Пълно каско" /чл. 184, ал. 3 КЗ - отм./, за автобус „Сетра“ с рег. № *****, в срока на застрахователното покритие на който е настъпило ПТП на 31.05.2015 г. в Унгария, като действията на водача на Мерцедес Спринтер, рег. № ***** съставляват граждански деликт. По делото е изслушано и прието като неоспорено заключение на САТЕ, което настоящият състав кредитира като компетентно и обективно, според което стойността за възстановяване щетите, нанесени на застрахования автобус, определена по средни пазарни цени, към датата на ПТП, възлиза на 1107,60 лева. По делото е установено, че сумата от 1032,22 лв. е платена на застрахованото лице на 26.10.2015 г. съгласно РКО № 2730 /л. 10/, а на 11.09.2015 г. е платена посредническата такса в размер на 200 лева / л.11- 13/.

Безспорно е между страните и съществуването на валиден договор за застраховка "гражданска отговорност" между ответното дружество и собственика на лек автомобил "Мерцедес Спринтер" с рег. № ***** ВР и ремарке с рег. № *****, в срока на застрахователното покритие, на който е настъпило процесното ПТП. Частично сумата в размер на 787,74 лева е платена на ищеца, който факт също не се оспорва от ответника. Частичното плащане на претенцията от ответника съставлява признание на обстоятелството, че на 31.05.2015 г. е настъпил покрит застрахователен риск по полицата. Следователно,

ищецът е встъпил в правата на застрахования срещу застрахователя по „Гражданска отговорност“ на причинителя на вредата до размера на обезщетението и обичайните разноси, направени за неговото определяне.

Спорният по същество въпрос във въззивното производство е свързан с това дали давността относно вземането е изтекла относно претендираната сума от 455,74 лева, представляваща разликата между платеното обезщетение от ищеца по застраховка „Каско“ и сумата, платена от ответника на ищеца в размер на 787,74 лв.

Въпросът за началния момент, от който започва да тече погасителната давност при регресните иски на застрахователя е разрешен със задължителна съдебна практика – т. 14 от ППВС № 7/1978 г., с което е прието, че за регресните иски важи общата 5 - годишна давност по чл. 110 и сл. ЗЗД, а течението започва от момента на изплащане на застрахователните обезщетения на правоимащите лица. Тези разяснения са възприети и в практика на ВКС / Решение № 144/26.01.2010 г. по т. д. № 532/2008 г. на ВКС, II т.о., Решение № 31/7.10.2011 г. на ВКС по т. д. № 806/2010 г. на ВКС, I т.о. /.

В случая петгодишният период обхваща и периодът на обявено извънредно положение в РБ със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (ДВ, бр. 28/28.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г.). Съгласно чл. 3, т. 2 от посочения закон, считано от 13.03.2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните и други срокове, предвидени в нормативни актове, с изтичането на които се погасяват или прекратяват права или се пораждат задължения за частноправните субекти, с изключение на сроковете по НК и ЗАНН. Съгласно § 13 от ПЗР на Закона за здравето (обн. в ДВ, бр. 44 от 13.05.2020 г.) "сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Налага се извода, че давностният срок за предявяване регресния иск на застрахователя в периода 13.03.2020 г. - 20.05.2020 г. е спрял да тече за период от два месеца и една седмица. Давностният срок е продължил да тече, считано от 21.05.2020 г. Въз основа на горното, 5 - годишен срок за остатъка от вземането на застрахователя, платено на 26.10.2015 г. е следвало да изтече на 02.01.2021 г., но искът за тази сума е подаден преди изтичане на давностния срок / 25.11.2020 г./. Следователно, за сумата от **255, 74 лева**, искът е основателен и първоинстанционното решение в тази част следва да бъде отменено.

Друго разрешение намира въпросът за платената сума от застрахователното дружество на 11.09.2015 г. в размер на 200 лева. По аргумент от т. 14 от ППВС № 7/1978 г., петгодишният срок е започнал да тече на 11.09.2015 г. и е изтекъл на 18.11.2020 г., т.е. една седмица преди датата на подаване на исковата молба /25.11.2020 г./. Налага се извода, че исковата претенция за сумата от 200 лева е погасена по давност и в тази част, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

По претенцията за лихва за забава в размер на 135,69 лв. / изм. по реда на чл. 214 ГПК в открито съдебно заседание на 19.05.2021 г./:

С оглед частичното уважаване на иска за главница в размер на 255,74 лева , настоящият състав следва да се произнесе и по акцесорната претенция за законна лихва. Съгласно чл. 213, ал. 1 КЗ (отм.) вземането на застрахователя по имуществената застраховка срещу застрахователя по застраховката "Гражданска отговорност" става изискуемо при условията на чл. 213а, ал. 3 КЗ (отм.) - в 30-дневен срок от предявяване на претенцията пред ответника. Не е спорно между страните, че претенцията на ищеца с изх. № Л-1309/04.02.2016 г. е предявена на ответника, доколкото същият е извършил частично плащане по нея. Ето защо, претенцията за лихва е установена по своето основание в периода 25.11.2017 г. до 24.11.2020 г. вкл. , като същата не е погасена по давност, доколкото тригодишният срок по чл. 111, б. "в" ЗЗД не е изтекъл. Тъй като липсват данни за нейния размер, СГС го определя по реда на чл. 162 ГПК с помощта на компютърна програма на **77,86 лева**. Следователно частично за лихвата до този размер, първоинстанционното решение следва да бъде отменено.

Предвид гореизложените съображения решението на СРС въззивната жалба е частично основателна.

Относно разноските:

При този изход на спора, съдът следва да разпреди отговорността за разноски пред първа инстанция съобразно изхода на спора.

С решението, ищецът е осъден да заплати на ответника сумата от 300 лева адвокатско възнаграждение. На осн. чл. 78, ал. 8 ГПК, съдът определя юрисконсултското възнаграждение на ищеца в първа инстанция в размер на 100 лева. Ищецът претендира и държавна такса в размер на 100 лева, депозит за САТЕ в размер на 280 лева. Ответникът претендира адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева с вкл. ДДС съгласно договор за правна защита и съдействие от 22.03.2021 г. С оглед частичната отмяна, в полза на ищеца следва да бъдат присъдени - **270,75 лева**, а в полза на ответника следва да бъдат присъдени **130,78 лева**, като бъде отменено първоинстанционното решение за горницата над 130,78 лева до присъдения размер от 300 лева.

Пред въззивна инстанция, въззивникът е претендирал юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на осн. чл. 78, ал. 8 ГПК в размер на 100 лева и 25 лева платена държавна такса. Въззиваемата страна е претендирала адвокатско възнаграждение в размер на 360 лева с вкл. ДДС съгласно договор за правна защита и съдействие от 21.02.2022 г. Следователно в полза на въззивника следва да бъдат присъдени разноски за въззивната инстанция в размер на **70,51 лева**, а в полза на въззиваемата страна в размер на **156,94 лева** с вкл. ДДС.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20167667/04.08.2021 г., постановено по гр. дело №

58493/2020 г. по описа на СРС, ГО, 29 с-в **В ЧАСТТА**, в която е отхвърлен предявения от ЗАД „А.“, ЕИК **** срещу ЗД „Б.и.“ АД, ЕИК **** иск на основание чл. 213 КЗ /отм./, вр. §22 от ПЗР на КЗ за заплащане на сумата **над 200 лева до 455,74 лева**, представляваща остатък от застрахователно обезщетение по полица № ***** за причинени щети по автобус „Сетра“ с рег. № **** в резултат на ПТП, настъпило в Унгария на 31.05.2015 г. по вина на водач, чиято гражданска отговорност е била застрахована при ответното дружество, както и **В ЧАСТТА** по иск с правно основание по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата в размер **над 57,83 лева до пълния предявен размер от 135,69 лева**, мораторна лихва върху главницата за периода 25.11.2017 г. до 25.11.2020 г., както и **В ЧАСТТА**, с която е осъден ЗАД „А.“ на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК да заплати ЗД „Б.и.“ АД сумата **над 130,78 лева до 300 лева** разноски по делото, като **ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ЗД „Б.и.“ АД, ЕИК **** да заплати на ЗАД „А.“, ЕИК **** на основание чл. 213 КЗ /отм./, вр. §22 от ПЗР на КЗ, сумата от **255,74 лева**, представляваща остатък от застрахователно обезщетение по полица № ***** за причинени щети по автобус „Сетра“ с рег. № **** в резултат на ПТП, настъпило в Унгария на 31.05.2015 г. по вина на водач, чиято гражданска отговорност е била застрахована при ответното дружество, ведно със законната лихва от 25.11.2020 г. - датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, както и на осн. чл. 86, ал. 1 ЗЗД законната лихва за забава в размер на **77, 86 лева** в периода от 25.11.2017 г. до 24.11.2020 г. вкл.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20167667/04.08.2021 г., постановено по гр. дело № 58493/2020 г. по описа на СРС, ГО, 29 с-в **В ЧАСТТА**, в която е отхвърлен предявения от ЗАД „А.“, ЕИК **** срещу ЗД „Б.и.“ АД, ЕИК **** иск на основание чл. 213 КЗ /отм./, вр. §22 от ПЗР на КЗ за заплащане на сумата от **200 лева**, остатък от застрахователно обезщетение по полица № ***** за причинени щети по автобус „Сетра“ с рег. № **** в резултат на ПТП, настъпило в Унгария на 31.05.2015 г. по вина на водач, чиято гражданска отговорност е била застрахована при ответното дружество, както и **В ЧАСТТА** по иск с правно основание по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата в размер на **57,83 лева** мораторна лихва върху главницата за периода 25.11.2017 г. до 25.11.2020 г., както и **В ЧАСТТА**, с която е осъден ЗАД „А.“ на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК да заплати ЗД „Б.и.“ АД сумата от **130,78 лева** разноски по делото.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ЗД „Б.и.“ АД, ЕИК **** да заплати на ЗАД „А.“, ЕИК **** да заплати на **270,75 лева** разноски за първата инстанция, както и **70,51 лева** за въззивната инстанция.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, ЗАД „А.“, ЕИК **** да заплати на ЗД „Б.и.“ АД, ЕИК **** сумата от **156,94 лева** за въззивна инстанция.

Решението не подлежи на обжалване на осн. чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____